

Stric Boonmee se spominja

Petra Osterc

Filma po lanskem Cannesu ni več mogoče gledati drugače kot dobitnika zlate palme – Sartre je nekoč zavrnil Nobelovo nagrado, ker ni hotel, da ga ta nagrada opredeljuje kot pisatelja (pozneje si je sicer premislil, da bi jo vendarle imel, saj bi si stisko eksistencialne opredelitve lajšal s koristno porabo zajetnega kupa denarja, pa mu je niso dali). Apichatpong Weerasethakul, režiser filma *Stric Boonmee se spominja* (Loong Boonmee raleuk chat, 2010) pa je odslej tisti režiser, ki je zmagal z enim – v pomanjkanju bolj opredeljujočih oznak – najbolj nenavadnih filmov v zgodovini festivala.

Naslovni starajoči se stric Boonmee (Thanapat Saisaymar) resno zboli, začnejo mu odpovedovati ledvica, tako da se odpravi umret nazaj k preostanku družine, v kraje kjer je odrasčal, na rob džungle na severu Tajske. Kaj se potem zgodi, je težko povzeti z uveljavljenimi termini, ki determinirajo kode narativnega filma. Obišče ga duh umrle žene, za mizo prisede davno izginuli sin, reinkarniran v Chewbacco, kar tako Boonmee kot Weerasethakul sprejmeta kot nekaj najbolj vsakdanjega, skozi uporabo različnih filmskih tehnik in pripovednih postopkov postajajo običajne stvari tuje, dogodki in osebe iz domene fantastičnega pa del resničnosti. Avtor in protagonist preskakujeta iz letargije vsakdanjega življenja v podobno nevznemirljiva prejšnja življenja, duhovi mrtvih se materializirajo in tudi nimajo prav pretresljivih sporočil. Eksistenca Boonmeja je izrisana v skopih elipsah, meditativno, nekonvencionalno; nekatere prisposode so humorno preproste, skoraj otročje, druge arhetipske, tretje sofisticirane, četrte scela kriптиčne, zakodirane v nianse lokalnega jezika, zgodovine, religijskih izročil, simbolov in etničnih običajev.

Absurdni dialogi z elementi tesnobe in humorja, nenavadno atmosfero ter kriптиčno sestavljenim sporočilom mestoma cikajo na še enega budista, Davida Lyncha, po drugi strani pa je ta sprehod po razcepljenih poteh »magičnega realizma« tudi (namenoma?) dolgočasen v testiranju gledalčeve pozornosti, potrpežljivosti in pripravljenosti, da sprejme karkoli mu avtor servira na poti v »notranje zadeve«. Na takih arbitrarnih poteh pa je mogoče vse in vsemogoče, enemu nizu sekvenc bi lahko enakovredno sledil kakšen drugi, logika je pretežno sanjska, ampak saj so te lahko tudi najbližja pot do resnice, nenazadnje, življenje je sen, nebesa pa precejena ...

Mr. Joint

Ana Šturm

Howard Marks alias Mr. Nice, eden izmed največjih fanov marihuane, je po pogojni izpustitvi iz zapora v Indiani leta 1995 znan predvsem kot pisatelj, stand-up komik in politični aktivist, čigar ultimativni cilj je legalizacija marihuane v Veliki Britaniji. Režiser Bernard Rose nas tako več kot primerno v film vpelje skozi Howardov legendarni one-man show, *An Audience With Mr. Nice*. Gledališče, rdeča zavesa, občinstvo in Howard Marks, ki na odru ravnokar prižiga svoj joint, nam že na samem začetku filma precej jasno zarišejo perspektivo zgodbe enega izmed najbolj nenavadnih preprodajalcev drog na tej strani Atlantika.

Mr. Joint (Mr. Nice, 2010, Bernard Rose) je tako predvsem premalo kritična biografska drama »naključnega« preprodajalca drog, hipi kapitalista in intelektualca, ki nam v dobrih dveh urah želi odgovoriti na vprašanja o tem, kako mladostnik iz revne valižanske družine, ki ima težave le s tem, da ga sošolci zasmehujejo kot piflarja, na neki točki življenja obvladuje 10 % svetovnega trga z hašišem. Kako nekdo, ki je ravnokar sklenil posel, s katerim bi lahko z drogami preskrbel prav vsako britansko gospodinjstvo, postane Mr. Nice? Ali pa kako postane kot sodelavec MI6 prijatelj preprodajalca orožja in nato s pomočjo irske republikanske armade tihotapi prepovedane substance? O tej nadvse zanimivi osebnosti nam želijo povedati čim več v čim krajšem času, zato je film mestoma nedosleden in konfuzen. Velika količina med seboj slabo povezanih in enostransko predstavljenih podatkov filmu odvzame dobršno mero integritete, vnese pa dvom v povedano zgodbo. Vse skupaj se zdi le po marihuani dišeča dimna zavesa, za katero se skriva zgolj še ena dolgočasna platforma za Marksovo glorifikacijo.

Pomanjkljivosti v scenariju poizkuša film minimalizirati s svojim stilom; gre za nekakšen »amaterski« film, vstavljen v digitalno postarane posnetke, ki lepo ujamejo duha 60. in 70. let prejšnjega stoletja, ter z odlično igro predvsem britanskih igralcev. Z vlogo Mr. Jointa se popolnoma poistoveti Rhys Ifans, ki je med drugim tudi dolgoletni osebni prijatelj Howarda Marksa. David Thewlis pa je briljanten v vlogi norega in nepriklagenega člana IRE, Jima McCanna, notoričnega preprodajalca orožja in poznavalca zoofilskih pornografskih filmov, ki s svetom in z ljudmi komunicira približno tako cinično kot Johnny iz filma *Goli* (Naked, 1993, Mike Leigh).